

تحلیل مصوبات : ابلاغیه‌های ارزی واردات و واکنش‌های آن

در پی ابلاغ دو بسته ارزی در سال 1397، مصوبات متعددی از جمله پرداخت مابه‌التفاوت ارزی و آزاد شدن واردات بدون انتقال ارز از سوی دولت ابلاغ شد که مسئولان دولتی و بازرگانان بخش خصوصی درباره اشتباه یا درست بودن و هزینه‌زا بودن یا نبودن این تصمیمات نظرات مختلفی دارند.

در پی ابلاغ بسته ارزی جدید که از نیمه مردادماه سال 1397 اعلام شد، واردکنندگانی که کالاهای خود را قبل از این بسته، ثبت سفارش کرده و از گمرکات کشور ترخیص نکرده بودند، باید مابه‌التفاوت ارزی پرداخت می‌کردند؛ یعنی اگر این کالاها مشمول ارز 4200 تومانی بود و در بسته جدید ارزی در ردیف کالاهای اساسی منتشر شده قرار نمی‌گرفت، باید واردکننده برای آن مابه‌التفاوت نرخ ارز بین دو بسته قدیم و جدید را پرداخت می‌کرد.

همین عامل سبب شد حجم زیادی از کالاهای وارد شده در گمرک رسوب کند و باقی بماند و کار به جایی رسید که صدای بسیاری از تجار و بازرگانان درآمد، چراکه به گفته آنها کالاهایشان در گمرک خاک می‌خورد و هر روز هزینه‌های اضافه برایشان در بر دارد.

مسعود خوانساری رییس اتاق بازرگانی تهران در این باره اعلام کرد که در سال 1396 ثبت سفارش برخی کالاها انجام شده اما امسال به دلیل مشکلات در ترخیص کالا، 139 هزار کانتینر در بندر کشور رسوب کرده که شامل هفت میلیون تن کالا و 2.5 میلیون تن کالای اساسی می‌شود.

به گفته وی، هزینه دموارژ، انبارداری و برخی مواردی که ناشی از تغییرات دستورالعمل‌های دولتی است، تولیدکنندگان را دچار مشکل کرده و کارخانه‌ها یکی پس از دیگری در حال تعطیلی یا تعدیل نیرو هستند.

که در باره هزینه کالاهای انباشت شده در گمرک، پدram سلطانی - نایب رییس اتاق بازرگانی ایران - تصریح کرد هر روز نگهداری یک کانتینر کالا به اندازه یک درصد ارزش آن کالا هزینه مستقیم و غیرمستقیم در بر دارد و براساس محاسبات صورت گرفته در شرایط کنونی باقی ماندن هر روز کالا در گمرک در شرایط اقتصادی امروز یک میلیون تومان هزینه به ازای هر کانتینر کالا در بر دارد که می‌توان به هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم از جمله دموارژ، انبارداری، سود بانکی، حقوق بیکاری کارگاه معطل مانده برای آن کالا، هزینه‌های بالاسری و غیره اشاره کرد.

بنابراین باید گفت که هر روز 139 میلیارد تومان هزینه به کالاهای وارداتی که درگمرک مانده تحمیل می‌شود که در نهایت هزینه کالای نهایی در بازار مصرف بالا خواهد رفت. در پی این اعتراضات، هیات وزیران هفته گذشته بخشنامه ای ابلاغ کرد که براساس آن ترخیص کالا از گمرک بدون انتقال ارز یا از محل ارز متقاضی آزاد شد. واردات بدون انتقال ارز، وارداتی است که تاجر بدون ثبت سفارش و درخواست ارز از سیستم بانکی آن را انجام می‌دهد و در واقع از ارز در اختیار خود که از صرافی‌ها یا صادرات کالاهایش به دست آمده، استفاده می‌کند. اما این نوع واردات در بسته ارزی اول و دوم ممنوع و باعث انباشت کالا در انبارهای گمرک شد.

پس از اعتراض تجار و بازرگانان، دولت چهارشنبه هفته گذشته (21 شهریورماه 1397) بخشنامه ای توسط اسحاق جهانگیری معاون رییس جمهوری ابلاغ کرد که براساس آن هیات وزیران مصوب کرده اند که ثبت سفارش با اعتبار حداکثر یک ماه برای ترخیص واردات کالا (به استثنای خودرو که تا قبل از تاریخ تصویب این تصویب نامه دارای قبض انبار اماکن گمرکی، مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی باشند) بدون انتقال ارز و از محل ارز متقاضی بلامانع باشد.

در این باره اعضای اتاق بازرگانی این تصمیم را مناسب ارزیاب و اظهار کردند که این مصوبه باعث می‌شود کالاهایی که طی روزها و هفته‌های گذشته هزینه‌های بسیاری را با باقی ماندنشان در انبارهای گمرک برای تاجران و بازرگانان در بر داشتند، بالاخره ترخیص شوند و هزینه‌های آن‌ها متوقف شود.

همچنین مجتبی خسروناج رییس سازمان توسعه تجارت درباره بخشنامه‌های اخیر هیات وزیران در این زمینه به ویژه برداشته شدن محدودیت و ممنوعیت ترخیص کالا و واردات آن بدون انتقال ارز اینگونه پاسخ داد که در سال‌های گذشته همواره حدود نیمی از واردات کشور بدون انتقال ارز صورت گرفته و در واقع ثبت سفارشی انجام نشده و ارزی از سیستم بانکی خارج نشده است، اما در پی ابلاغ بسته ارزی نخست در 22 فروردین ماه سال 1397 از سوی معاون اول رییس جمهور، واردات بدون ثبت سفارش کالا و بدون انتقال ارز ممنوع شد و همین عامل باعث تلنبار شدن و گیرکردن کالاهای بسیاری در گمرک کشور شد.

وی افزود: در این راستا دولت تصمیم گرفت مصوبه جدیدی ابلاغ کند که مشکل اینگونه کالاها که در گمرک آمده اند و ارزی از سیستم بانکی نمی‌خواهند، حل شوند و بتوانند کالای خود را ترخیص کنند.

رییس سازمان توسعه تجارت با بیان این که واردات در پنج ماهه امسال با کاهش حدود ?? درصدی مواجه شده است، اظهار کرد: علت گران شدن نرخ ارز و گرانی کالاهای مختلف، تصمیمات دولتی نیست و عوامل بسیاری می‌تواند باعث آن شود.

خبرگزاری ایسنا